



“กข 61” ระยะเวลาการดำนา ลดปัญหาน้ำแล้ง-ท่วมซ้ำซาก

เกษตรกรหลายพื้นที่มักประสบปัญหาสภาวะแห้งแล้งและขาดแคลนน้ำในช่วงปลายของการทำนาปรัง หรือในบางพื้นที่อาจประสบปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูการทำนาปี เนื่องจากเป็นพื้นที่รองรับน้ำ ทำให้ผลผลิตได้รับความเสียหายหรือไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตตามฤดูกาลได้ กรมการข้าวจึงได้พัฒนาข้าว กข 61 ซึ่งเป็นข้าวอายุสั้นให้เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของเกษตรกร ด้วยอายุการเก็บเกี่ยวที่สั้นกว่ากับคุณภาพที่เป็นมาตรฐานระดับที่ส่งออกได้ ทำให้เป็นที่พอใจของกลุ่มเกษตรกรที่ทำการทดลองปลูกเป็นอย่างดี

คุณเบญจวรรณ พลโคต นักวิจัยพันธุ์ข้าวให้ข้อมูลกับ “เกษตรกรก้าวหน้า” ว่า ในช่วงฤดูนาปีเกษตรกรจะต้องเร่งการเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยเฉพาะภาคเหนือตอนล่างที่เป็นที่ราบลุ่ม ซึ่งจะใช้เป็นที่กำหนดรองรับน้ำจากภาคเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่ที่อยู่ใกล้เชิงแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน่าน ทั้งนี้เกษตรกรจะต้องเก็บเกี่ยวข้าวภายในสิ้นเดือนสิงหาคมหรือไม่เกินกลางเดือนกันยายน เพราะช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน จะต้องเป็นพื้นที่รองรับน้ำ ทั้งนี้ไม่สามารถกำหนดได้ว่าน้ำจะมาเร็วหรือมาช้า จึงแนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวอายุสั้นซึ่งมีอายุประมาณ 90 วัน เพื่อลดความเสี่ยงกับอุทกภัยดังกล่าว แต่ทว่าที่ผ่านมาพันธุ์ข้าวอายุสั้นส่วนใหญ่ยังไม่มีความปลอดภัย (โครงการรับนำข้าวของรัฐบาล จำกัดไม่รับ) คุณสมบัติน้อย ไม่ตรงตามคุณสมบัติน้ำที่ส่งออก

ทำให้เกษตรกรไม่มีทางเลือกมากนัก ทางกรมการข้าว จึงได้มีการพัฒนาพันธุ์ กข 61 ที่พัฒนาโดยศูนย์วิจัยข้าวพิษณุโลกร่วมกับศูนย์วิจัยพันธุ์ข้าวภาคเหนือตอนล่าง โดยคัดเลือกและพัฒนาสายพันธุ์ข้าวตัวนี้ออกมาให้มีเมล็ดข้าวที่สีขึ้น เมล็ดข้าวสารมีขนาดไม่ต่ำกว่า 7.5 มิลลิเมตร มีลักษณะใสรียาวยาว สามารถจะจำหน่ายเป็นข้าวสาร 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้นหนึ่งได้ ดังนั้น เกษตรกรจึงสามารถปลูกและขายได้อย่างแน่นอน

“ข้าวพันธุ์ กข 61 เป็นการนำข้าว 3 สายพันธุ์มาผสมกัน ได้แก่ ช่วงที่ 1 จะเป็นการผสมระหว่างข้าวสุพรรณบุรี ที่เป็นข้าวแข็งกับ IR64 ที่เป็นข้าวระดับกลาง แล้วนำมาผสมกับ CNT80674 กับ -25 -9 -1 ข้าวตัวนี้มีการเริ่มวิจัยตั้งแต่ในปี 2539 ได้มีการปลูกคัดเลือกมาเรื่อย ๆ จนถึงวันที่ 8 เมษายน 2558 ได้การรับรองสายพันธุ์ให้เป็นข้าวพันธุ์ กข 61 ซึ่งจุดเด่น คือสามารถป้องกันเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและโรคไหม้ได้ดี ถือเป็นข้าวพันธุ์หนึ่งที่เกษตรกรจะต้องมี เนื่องจากเกษตรกรจะต้องปลูกข้าวตลอดทั้งปี จึงเสี่ยงกับเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและโรคไหม้ได้ ข้าวพันธุ์นี้เราสามารถให้ประโยชน์ทั้งในด้านผลผลิต คุณภาพ และความต่อต้านต่อแมลงได้ วัฏประสิทธิภาพเป็น 1 ตัน/ไร่ (น้ำหนักแห้ง 14 เปอร์เซ็นต์) คุณภาพของข้าวหุงสุกจะเป็นข้าวหุง่วนจะเหมือนพันธุ์ กข 41, กข 47, กข 49, พิษณุโลก 2, ชัยนาท จึงสามารถปลูกและจำหน่ายในเกรดเดียวกันได้ แต่ก็ยังมีข้อเสียตรงที่ข้าวพันธุ์นี้มีความอ่อนแอต่อโรคขอบใบแห้ง”

คุณเบญจวรรณบอกว่าขณะนี้ได้มีการทดลองปลูกข้าวพันธุ์ กข 61 ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางในบางพื้นที่ ซึ่งได้ผลตอบรับจากเกษตรกรเป็นอย่างดี การทดลองครั้งนี้ได้มีการรับรองผลผลิตไว้ที่ 684 กิโลกรัม/ไร่ เป็นลักษณะการปลูกในแปลงของเกษตรกรใช้เมล็ดข้าวประมาณ 15-20 กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของทางรัฐบาลที่ต้องการให้ลดอัตราการผลิตลง เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิต 2x5 ตารางเมตร แล้วคำนวณออกเป็นผลผลิตต่อไร่ ซึ่งเฉลี่ยผลผลิตจากหลายพื้นที่ หลายจังหวัดประมาณ 10 กว่าแปลงที่ทดลองทำ ปรากฏว่าแต่ละพื้นที่จะได้ผลผลิตไม่เท่ากัน

อยู่ที่พื้นที่และลักษณะดิน ซึ่งข้าวพันธุ์นี้เหมาะกับดินเหนียวแต่ถ้าปลูกในพื้นที่ดินร่วนก็สามารถปลูกได้เช่นกัน แต่ผลผลิตจะต่ำลงมาอีกนิดหน่อย

“จากการทดลองปลูกพบว่าพื้นที่ที่ได้ผลผลิตมากที่สุดคือ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร และอำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ที่ได้ผลผลิตถึง 1.2 ตัน/ไร่ เนื่องจากพื้นที่ตรงนั้นมีดินที่อุดมสมบูรณ์ เป็นดินเหนียว และมีน้ำอุดมสมบูรณ์เพียงพอต่อการเพาะปลูกโดยข้าวพันธุ์ กข 61 จะมีช่วงอายุการปลูกสั้นกว่าข้าวชนิดอื่นประมาณ 7-10 วัน มีความยาวของเมล็ดประมาณ 7.83 มิลลิเมตรขึ้นไป ความกว้าง 2.14 มิลลิเมตร ความหนา 1.81 มิลลิเมตร วัฏเปรียบเทียบจากขนาดของข้าวกล้อง ความยาว 8.13 มิลลิเมตร หากรับความกว้าง 2.12 มิลลิเมตร ก็จะทำให้เปรียบเทียบได้ว่าข้าวมีลักษณะแบบใด ซึ่งมาตรฐานข้าวปกติที่จะสามารถส่งออกได้จะต้องมีขนาด 7.01 มิลลิเมตรขึ้นไป แต่มาตรฐานของข้าวระยะสั้นที่ศูนย์มีการกำหนดอยู่ที่ 7.5 มิลลิเมตรขึ้นไป จึงทำให้ข้าวพันธุ์ กข 61 สามารถส่งออกได้”

คุณเบญจวรรณแนะนำว่าข้าวอายุสั้นควรปลูกในพื้นที่เขตนาชลประทานภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางที่ประสบปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากและระบบชลประทานไม่สมบูรณ์ และควรใช้วิธีหว่าน เนื่องจากข้าวมีอายุสั้นมีการเจริญเติบโตของลำต้นและใบที่รวดเร็ว หากใช้วิธีการปักดำจะทำให้การเจริญเติบโตของข้าวหยุดชะงักในช่วงที่ทำการถอนกล้าแล้วนำไปปักดำได้ นอกจากนี้การหว่านยังช่วยประหยัดจำนวนต้นต่อไร่ได้ ดังนั้นข้าวอายุสั้นจึงถือเป็นทางเลือกหนึ่งของการทำนาปรังที่จะสามารถแก้ปัญหาความแห้งแล้งและน้ำท่วมได้เป็นอย่างดี

“ถือเป็นข้าวดีที่กรมการข้าวได้ประกาศรับรองพันธุ์ข้าวอายุสั้นให้กับพี่น้องชาวนาได้มีทางเลือกในการทำนาที่มากขึ้น แต่ขณะนี้ยังไม่ได้มีการส่งเสริม กข 61 ให้แก่เกษตรกร เนื่องจากอยู่ในขั้นตอนการขยายพันธุ์เป็นพันธุ์หลักที่ศูนย์วิจัยพิษณุโลกเพื่อให้ได้ผลผลิต 5 ตัน และอีกหนึ่งฤดูจะทำการส่งต่อให้กับศูนย์เมล็ดพันธุ์ ในแต่ละภาคเพื่อนำไปขยายพันธุ์และส่งต่อให้เกษตรกรนำเมล็ดพันธุ์ไปปลูกในฤดูถัดไป” คุณเบญจวรรณกล่าวในที่สุด

